

W. BIEGAŃSKIEGO · W. CZĘSTOCHOWIE

EX · LIBRIS · M · B · P · IM · DR ·

BIBLIOTEKA PUBLICZNA im. W. Biegańskiego w CZĘSTOCHOWIE

PRAWA REPRODUKCJI ZASTRZEŻONE

COPYRIGHT RESERVED

GNIEC CZĘSTOCHOWSKI

DZIENNIK polityczny, społeczny, ekonomiczny, i literacki

Poświęcony sprawom miejscowym oraz **Zagłębia Dąbrowskiego.** Cena 3 kop.

CENA PRENUMERATY:
 miesięcznych i samodzielnich
 Równie Rb. 6.—
 Półrocznie „ 3.—
 Kwartalnie „ 1.50
 Miesięcznie „ 50

Adres Redakcji i Administracji Częstochowa Aleja II Nr. 38, telefon Nr. 50, skrytka pocztowa Nr. 21.
Redaktor przyjmuje od godz. 7-ej do 8-ej wieczorem.
Requisitów redakcja nie wraza; za artykuły, nie oznaczone góry ceną, honorarium redakcja wypłacać nie będzie. **Prenumeratę i ogłoszenia** w Częstochowie przyjmują wszystkie katedrnie.
 W Warszawie: Biuro Dzienników Ungra, Wierzbowa 8. Dom Handlowy L. i R. Metz i S-ka Krad. Prad. 53.
 Krajowe Biuro Ogłoszeń Marszałkowska 116. w Mokw. L. i R. Metz i S-ka, Biuro ogłoszeń I. Buchweitz, w Warszawie Marszałkowska 120, w Sosnowcu W. Badurki, hotel warszawski.

CENA OGŁOSZEŃ:
 Za jeden wiersz lub jego miejsce na I-szej stronie 30 k., na IV-iej 10 k.
 Reklamy i Nekrologia za wiersz 20 k.
 Nadesłane za wiersz 50 kop.
 Ogłoszenia drobne po 3 kop. za wyraz.

Reprezentantem „Gonca Częstochowskiego” na Szwecji i Zagłębie Dąbrowskie jest p. **Wacław Badurki** (Sosnowiec, hotel „Warszawski”).

Reprezentację „Gonca Częstochowskiego” na Ziemle objęte księgią pani **Z. Nubińskiej** Tamże ogłoszenia do „Gonca, Częstochowskiego”.

Prenumeratę na „Gonca Częstochowskiego” i ogłoszenia w Krakowie przyjmuje pan **J. Kosiński**.

Niniejszem mam honor zawiadomić, że na mocy aktu notarialnego sporządzonego w dniu 17 Sierpnia 1908 r. za № 542 przed Rejentem Konopackim w Łowiczu. **Księgarnia istniejąca w Częstochowie pod firmą**

K. RYBACKI i S-ka

przeszła na moją wyłączną własność

z wszelkimi aktywami i pasywami i takową nadal pod własną firmą i na własne ryzyko prowadzić będę. Polecam się względem Sz. Publiczności.

Z poważaniem **ANTONI EGER.**

Dr. Szummer
 na **Jasną Górę**
 1059—6—1 **powrócił.**
Lekarz-Dentysta
M. GREJNIEC
 Leczenie, plombowanie, odcyszczenie, wyjmowanie zębów bez bólu. Zęby sztuczne bez podniebienia, prostowanie krzywosmaczych zębów.
 Al. Jasna 10, dom p. Hajchówce, gdzie skład apteczny p. Neufelda, telefon № 108.

W teatrze miejscowym Wielkie Kinematograficzne przedstawienie

z następującym programem od 5 do 11 wieczór, w niedzielę i święta od 3 po poł.

Oddział I. **Pogrzeb króla i następcy tronu Portugalskiego; Widok Konstantynopola; Pogoń za gołębiami.** Oddział II. **Spiąca królowa** (bajka w kol.) Oddział III. **Honor żandarma** (dramat); **Panowie na rowerach; Nauczycielka muzyki.**

Co tydzień zmiana programu.—Szczegóły w programach.—Ceny miejsc: 1-e miejsce 50 kop., drugie miejsce 30 kop. Krzesło w łożu po 50 kop. Główna Dyrektor **B. Zarzecki.**

Jan Szeffler jubiler, patrz ogł. ost. str.
Dr. P. Broniatowski
 mieszka obecnie w domu W-go Geislera
Nowy Rynek № 3,
 gdzie sklep W-go Helmana. Telefon № 54.
 143 8-2

KSIAZKI
MELDUNKOWE
 dla fabryk i domów prywatnych do nabycia
 w drukarni **J. Grünbauma**
 ulica Warszawska 20 w Sosnowcu.
 1038 3-3

KALENDARZYK
 19 Sierpnia.
 Kalendarz chrześcijański: dzień Jacka W., jutro Bernarda Op. D. D.
 Wschód słońca: godz. 4 m. 42, zachód: godz. 7 m. 25.
 Ubyte dnia: 2 godziny 2 minut.
 Wiedomości historyczne: 1506. Zgon króla Aleksandra Jagiellończyka.—1572. Zwycięstwo nad tatarami pod Mehadią.—1655. Zaprowadzenie pierwszej milicji w Warszawie. 1905. Ogłoszenie Manifestu o „Damie.”

Między Metzem a Paryżem.

Jak już donosiliśmy, generalny dyrektor, radca Rathenau, podał cesarzowi Wilhelmowi myśl, aby ustanowić t. zw. kuratorium dla hr. Zeppelina, t. j. rodzaj komisji kontrolującej, która miałaby stać dozor nad olbrzymim katedrą, złożonym wielkiemu wynalazcy przez całe Niemcy, zaraz na pierwszą wieść o tragicznym końcu jego balonu.

Otóż pomysł ten, jak donosi „Berliner Tageblatt”, wywołał w kręgach, zbliżonych do hr. Zeppelina, nader przykre wrażenie. Wydaje się wprost dziwnym, że radca Rathenau w parę dni po katastrofie miał już wygotowany plan takiej komisji. Jeszcze bardziej zadziwia fakt, że katedr dworskie w Berlinie sądzą widocznie, że katedr Zeppelina z chwila, gdy naród

złożył potrzebne na jego realizację kapitały, stał się już tem samem własnością państwa!

Tymczasem hr. Zeppelin i jego otoczenie są zdania, że dar narodowy złożono wyłącznie i jedynie osobie wynalazcy, tak samo, jak mnogie wyrazy uznania i owacji.

Wynalazca całą swą dotychczasową działalnością udowodnił, że on jedynie powołany jest do troski o swój wynalazek. Walcząc z największymi trudnościami, mierzził się ład nim w tych czasach, gdy w kręgach rządowych nikt nawet palcem nie ruszył, aby przyspieszyć realizację wynalazku. We Friedrichshafen pomysły Rathenau uważa się wprost za wotum nieufności dla wynalazcy, a to musiałoby być uważane za absurd.

Korespondent „Berliner Tageblatta” zapytuje dowcipnie, w jaki to sposób ma się kontrolować mnogie dary, nadsyłane pod adresem Zeppelina. Faktem jest, że na ręce wynalazcy nadchodzi wciąż kosze wina, cygar, tortów, ciast itp.

W Berlinie mówią tymczasem o długim telegramie, który wysłać ma do Zeppelina sam cesarz Wilhelm, aby mu delikatnie wzmówić sprawę kuratorium...

Widzimy z tego, że absolutyzm rządu pruskiego wdziera się nawet w tajemniczą sferę... wynalazków!

Tymczasem sprawą wynalazku Zeppelina zajmuje się żywo sztab i katedr wojskowe. W ostatnim numerze „Militärwochenblatt” katedr fachowców rozważają doniosłość ostatniej jazdy Zeppelina dla celów wojennych. Pisze się otwarcie, że długość jazdy, osiągnięta ostatnio przez Zeppelina, czyli przeszło 570 kilometrów, to akurat odległość pomiędzy Metzem a Paryżem tam i napowrót.

Dowodzi to, że system Zeppelina odpowiada wybornie wymogom przyszłej akcji wojennej. Nadzwyczajną zaletą systemu hr. Zeppelina jest motor, który tak doskonale i pewnie funkcjonuje, a także to, że zawsze może opadać w oznaczonej góry miejscu. W ten sposób balon wojenny tego systemu może bezpiecznie panować nad krajem nieprzyjacielskim, nie będąc nigdy w potrzebie przymusowego wyładowania na wrogiem terenie.

Dumana te fachowców wojskowych dają nam przedmak tego, co zamierzają uczynić Niemcy w razie realizacji wynalazku Zeppelina... Oświadcza to jaskrawie entuzjazm narodu niemieckiego dla hr. Zeppelina i jego balonu...

Propaganda wszechniemiecka?

Wychodził w Opawie na Śląsku austriackim tygodnik niemiecki, nazwany: „Die Wahrheit, Organ zur Belehrung der Arbeiter und Wahrung ihrer Interessen”. Obok tego tytułu znajduje się drugi w języku polskim: „Prawda, organ dla ponczania robotników i obrony ich interesów.”

Artykułów, poświęconych „obronie interesów robotniczych”, nie znajdujemy tam wcale, ale zato każdy numer roli się najwstrętniejszymi napaściami na polaków. Naprzykład w kronice znajdujemy takie artykuły:

„Polska naganka na Niemców galicyjskich”, „Eksport robotników polskich do Francji”, a wreszcie triumfalna apoteoza rządu rosyjskiego za to, że odtąd we wszystkich szkołach polskich historia i geografia wykładana będzie w języku rosyjskim, i to wyłącznie przez narodowo-rosyjskich nauczycieli.”

„Prawda” między innymi tak pisze:

„Polacy są szczególnie żałujący, że ich dzieci w przyszłości uczyć się już nie będą na lekcjach geografii nazw polskich, lecz i azyw, przyjętych w danej miejscowości (ortsüblich). Tak tedy mówić się będzie nie „Toruń” lecz „Thorn”, nie „Gdańsk” lecz „Danzig”. Doskonale! Teraz biedni polaczkowie trafią przynajmniej tam, dokąd dążą. Co to jest „Toruń” i „Gdańsk”, tego przecież nikt zrozumieć nie może.”

W tym duchu redagowana jest cała gazeta.

A na końcu znajduje się bardzo znamienna odezwa redakcji:

„Zwracamy się do wszystkich przyjaciół prawdy, wolności i sprawiedliwości z uprzejmą prośbą, aby nam nadsyłali adresy Niemców, mieszkających w Rosji, szczególnie takich, którzy zatrudnieni są po wsiach i w fabrykach. To będzie czyn prawdziwie niemiecki!”

Czyżby chodziło znnowo o propagandę wszechniemiecką w Rosji?

Broń mordercza.

Pułkownik szwedzki, Unge, dokonał wynalazku, mogącego wprowadzić duże zmiany w dotychczasowym systemie walki. Wynalazkiem tym jest torpeda powietrzna, obecnie już opatentowana i nabyta przez firmę Krup-

Wykonawca: pomniki, figury, portrety, ołtarze, roboty przy budowach kościołów, jako też i każde roboty w zakresie rzeźbiarstwa wcho-
 dzące, od najwzrostniejszych do najwykwintniejszych pod względem artystycznym wykonania, ze wszystkich krajowych i zagranic-
 nych prima materiałową kamizdą i drzewa. Dekoracje domów od ręki modelowane i wszelkie roboty satynatorskie. Zakład podejmą-
 się wykonywać roboty w malarstwie i wszelkich kosztorysach, informacje, rysunki kosztorysowe. **Proszowski w Częstochowie,**
 Al. Jasna 10, dom wstecz. **Kruszyński**

RYDZEWSKI i S-ka
 Biuro Techniczne w Częstochowie, Teatralna 13.

Węgiel z kopalni „Hr. Renard”, koks kowalski na wagony z odstawą do domu po możliwie niskich cenach. Najlepszy **ceмент** fabryki „Lasy” na wagony i beczki stałe na składzie.
Artykuły techniczne i elektrotechniczne, lampki z wosem metalizowanym dają 35% oszczędności przy zużyciu prądu, nie o wiele droższe od zwykłych. Pasy i troki skórzane nierównanej wytrzymałości, stal i pilniki polecane stałe na składzie.

Dla patników
największy wybór pieśni nakładem Józefa Miecznika
do nabycia we wszystkich budkach i księgarniach na Jasnej Górze.

Ogród „Halinów” Władysława Zawady, Szkolna № 20.
 Otwarty codziennie. Wejście bezpłatne. Sezonowa wystawa róż, drzewek owocowych.

S. Szczawiński
 w Częstochowie (obok Teatru)
Skład Win
 DELIKATOSÓW
 i towarów kolonialnych
 egz. od 1878 r.

Wszzechwiatowy znany z dobroci
Koniak J^{as} Prunier & Co
 oraz WINO SZAMPAŃSKIE
Duc de Montebello
 Carte Blanche, „Sec” i „Extra Dry.”

IMPORT
WIN
 Węgierskich
 i
 Francuskich.

Specjalność firmy

Najlepszy środek do czyszczenia obuwia

SERVUS

Jedynie oryginalny w białych blaszankach.
 z firmą
Gustaw Rosenthal Łódź.

Biuro pośrednictwa i zleceń
„RENOMETR”
 w Częstochowie, III-cia Aleja № 60.

Tanio sprzedaje nieruchomości i place w ulicach: Teatralnej, Warszawskiej, Małej, Centralnej, Krótkiej, Cerkiewnej, św. Stanisława, II-ej i III-ej Alejach, Szkolnej, św. Rocha, św. Barbary; w Rakowie, Sosnowcu, Zawierciu, Radomsku, willa w Kamińsku; różne młyny wodne etc. Tamże lokata kapitałów, oraz sprzedaje, zamienia, dzierżawi wszelkich majątków ziemskich w Królestwie, Litwie, Rosyji i zagranicą.

PRACOWNIA SUKIEN
Wiktorki Karwowskiej
 przeniesioną została
 z domu przy Al. III № 49
 w Aleję II-gą № 38.
 Poleca się Szan. Paniom.

„Arystokratyna”
 Odznaczona na zeszlorocznej wystawie lekarzy i przyrodników we Lwowie medalem złotym i dyplomem.

„Arystokratyna” działa przez swą zawartość węgla antyseptycznie i ożdziająco, już po krótkim użyciu—staje się pleć kładząca białą i nabiera młodocianej świeżości i wdzięku. Pielę, zmarszczki, wagi, „zółte” plamy usuwa „Arystokratyna” po kilkorazowym użyciu.

Żądać w składach aptecznych i aptekach.
 Główny skład na Królestwo i Cesarstwo w składzie
APTECZNYM
Wacława ORZEL
 w Częstochowie, III Aleja № 48.

Skład sukna i kortów
D. ZYSSEK
 Częstochowa, Aleja I № 2 wejście z nowego rynku w podwórzu.
 Poleca na sezon letni:
 wszelkie materiały krajowe z najlepszych fabryk oraz angielskie i francuskie.
 Ceny bardzo przystępne. Polecając się łaskawych względem Sz. Publiczności
 299—1—1 **D. Zysser.**

Zarobku dziennego rb. i kop. 50 i więcej
 osiągnąć mogą mężczyźni i kobiety, chcący zająć się łatwą robotą domową na maszynach wyrobów trykotowych. Sposób roboty poznają można momentalnie bez żadnych uprzednich przygotowań. Materiały dajemy nasz—za robotę płacimy gotówką. Odległość nie stanowi przeszkody. Warunki wysłać się bezpłatnie. 1-a Zachodnie T-wo Wyrobów Trykotowych Domowej roboty.
Zarząd Główny: Warszawa, Chmielna № 25—59.

CZĘSTOCHOWSKA
odlewnia mosiądzu
i wszelkich metali
 oraz robót
 maszynowych galanteryjnych i figurowych
Z. KOKULAR
 Częstochowa, ulica Aleksandrowska № 20, telef. № 138

Oddział Techniczny Tow. „Prowodak”
 w RYDZIE.
 Skład fabryczny w Częstochowie ul. Dojazd № 5.
 Wyroby gumowe techniczne, węże gumowe, pasy gumowe. Wyroby z twardej gumy, wyroby asbestowe kieszki i opony do rowerów Linoleum, Linkrusta inlaid i t. d.

Tow. Akcyjne F. Reddaway i S-ka
 Manchester-Pendleton.
 Pasy patentowane „Reddaway”. Pasy z sierści wielbłądziej. Pasy skórzane angielskie. Węże pariane, opony nieprzemakalne, cerata. 25—5

Nałogowe pijaństwo.
 raz na zawsze, można wyleczyć tylko „Sobriatizinem”. Cena pudełka 2 rub. 25 k. Odzwyczaść się od palenia w ciągu tygodnia, można tylko za pomocą „Antisuffurinu”. Cena 2 rub. Przesyłka, stosownie do wartości. Wysłać za zaliczeniem pocztowym. Zamówienia przyjmuje wyłącznie F. Stowak, Petersburg, Oficerskaja 50—37. 848 49—3

Folwark Biała pod Częstochową ma do sprzedania 40 morg pola i 18 morg łąk. Tamże wolant do sprzedania. Wiadomość na miejscu. 888

5000 i 14000 rubli potrzeba zaraz, I-szy numer hipoteki miejscowej. Biuro „Renometr”. 933—0—4

ODCISKI
 najskuteczniej usuwa znane ARAGO St Górskiego Warszawa Leszno 12 Sprzedaż w skład. aptecz. i aptekach. Cena 85 i 60 kop.

Pol. wóń, odparzenie ciała usuwa Ekskikans Górskiego 80 k.

Zęby od bólu i próchnienia chroni Agatolom Górskiego z silnym aromatem w eliksirze i proszku. Elikair 80 i 50, proszek 20 i 35 k.

Poszukuje piosady gajowego, myśliwego I-szy ekonom, bez różnicy odległości. — Oferty pod „Pracowiy.” 8—3

Pierwszorzędna
 Chrześcijańska
PRACOWNIA
 i **MAGAZYN**
 wyrobów złotych, srebrnych i brylantowych

JANA SZEPLER
 (dawniej St. H. Grünman)
 Aleja II, dom Ilicha № 19
 w Częstochowie
 POLECA:
 wybór biżuterji złotej z drogimi kamieniami, jako to pierścionki, broszki, kolczyki, bransolety, breloki kryzły, łańcuszki damskie i męskie, oraz platerę stolową i fantazyjne.
 Przyjmuje się zlecenia na białony medale pamiątkowe, monogramy, faksimile, i wogóle wszelkie obstalunki w zakresie jubilerstwa wchodzące.
Ceny fabryczne.
 1027 4—3

Nauczycielka z patentem posiada w szkole, objąć może zaudomósć księgarnia Z. Hubickiej w Częstochowie. 1027

Do Kinematografu w Zawierciu potrzebny zaraz pianista lub pianistka. Jęćcie oddzielenie od 6 do 11 wieczór, 3 dni w tygodniu, w dniach 2 po od 12 do 14, z podaniem warunków składają do kinematografu w Zawierciu. 1027

Nauczycielka z patentem posiada w szkole, wiadomość w Redakcji. 1056

Władysław Tyc udziela lekcji języka francuskiego, niemieckiego u siebie i na miejscu. Al. III Nr. 43 m. Nr. 2. 1043

Pokój z pałem utrzymaniem, wójtajnojn. Wiadomość na miejscu. 1028